

[Knud Nielsen.]

omstændighed, at 8. og 9. klasserne nu får del i den forhøjelse på 7 mill. kr., der er afsat til elevgrupperne under lovens § 1, stk. 3, betyder, at der bliver tilsvarende mindre end oprindelig foreslået til eleverne i 10. klasse og 3. realklasse.

Et andet punkt, hvor ministeren dog har vist en lille smule imødekommenhed, er i spørgsmålet om lånegrænserne for de statsgaranterede studielån, som nu foreslås forhøjet henholdsvis fra 8.000 kr. til 11.000 kr. og fra 5.000 kr. til 8.000 kr. Det må have været forholdsvis let for ministeren at vise denne imødekommenhed, idet den jo praktisk talt ikke koster staten noget.

Medens jeg er meget skeptisk med hensyn til lovens evne til at bidrage til den stærkt ønskede opretning af den sociale skævhed i uddannelsesrekrutteringen, er de statsgaranterede låns betydning for de uddannelsessøgende i den nuværende situation uomtvistelig. De samlede lån under statens garantiordning for banker og sparekasser er beregnet til ca. 350 mill. kr. Hvis der ikke tages særlige skridt til at hindre det, vil den for nylig gennemførte store diskonto-forhøjelse få fuld virkning også for disse låns vedkommende. De uddannelsessøgendes samarbejdsudvalg har løst anslået, at de 2 sidste diskonto-forhøjelser vil betyde en ekstra belastning for denne del af studiefinansieringen på 10 mill. kr. årlig.

Som det fremgår af betænkningen, har vi i udvalget drøftet de varierende rentesats for de statsgaranterede lån. I enkelte tilfælde var renten $10\frac{1}{4}$ pct. Det vil sige, at den kommer op på $12\frac{1}{4}$ pct., hvis diskonto-forhøjelsen får lov til at slå igennem fuldt ud. Man må her være opmærksom på, at renten må formodes at være højest de steder, hvor de geografiske hindringer for uddannelse i forvejen er størst, hvilket så vil sige, at disse hindringer yderligere forstærkes.

Udvalget har derfor henstillet til undervisningsministeren, at der foretages en undersøgelse af mulighederne for at gennemføre en aftale med hovedbankerne og sparekasserne om en ensartet rentesats for de statsgaranterede lån. Det bør vel egentlig præciseres, at der herved menes en ensartet lav rentesats. En indsnævring af rentemarginalen på et så forholdsvis be-

grænset felt skulle være overkommelig også for profitbaserede pengeinstitutter. Jeg vil henstille, at den nævnte undersøgelse foretages aldeles omgående, og at en aftale søges gennemført således, at den kan få virkning allerede fra 1. august i år. Jeg kan tilføje, at skulle pengeinstitutterne ikke være villige til at gå med til en sådan aftale, vil der kunne peges på andre udveje.

Vi har i betænkningen givet udtryk for, at vi går ud fra, at det er regeringens bestemte hensigt at gennemføre en egentlig reform i næste folketingssamling, og det må vel også være undervisningsministerens opfattelse, at sagen ikke tåler udsættelse en gang til. Jeg vil gerne henstille, at vi får reformforslaget så tidligt, at vi får rigelig tid til behandlingen af det.

Mindretallet har endvidere i betænkningen givet udtryk for den principielle opfattelse, at endemålet for reformen må være en ordning med fuld stipendiestøtte, og at denne ordning må opbygges gradvis gennem en forøgelse af stipendiernes andel af den samlede støtte.

I erkendelse af, at det er meget store beløb, der kræves til gennemførelse af en sådan ordning, og at skatterne i uhyggelig grad er lagt for had i befolkningen ikke mindst gennem 2 af de nuværende 3 regeringspartiers indsats i oppositionstiden, har vi opfordret regeringen til at foretage en grundig undersøgelse af muligheden for andre finansieringsformer ved siden af skattefinansieringen.

Det af mindretallet stillede ændringsforslag går ud på en udvidelse af støtten på 150 mill. kr. ud over det af ministeren foreslåede beløb, og disse 150 mill. kr. foreslår vi anvendt udelukkende til en forøgelse af stipendieandelen.

Vi har i vore bemærkninger vedrørende fordelingen, der på grund af de mange usikkerhedsmomenter nødvendigvis må bygge på et bredt skøn, lagt vægt på 3 ting, som en reform kan bygge videre på. For det første en forhøjelse af maksimumsbeløbene, for det andet en forhøjelse af grænserne for aftrapningsskalaen for forældreindtægter, sådan at den nedre grænse fra 24.000 kr. rykkes op til 28.000 kr. og den øvre fra 44.000 kr. til 48.000 kr., for det tredje en sænkning af aldersgrænsen for afhængigheden af forældreindtægten med